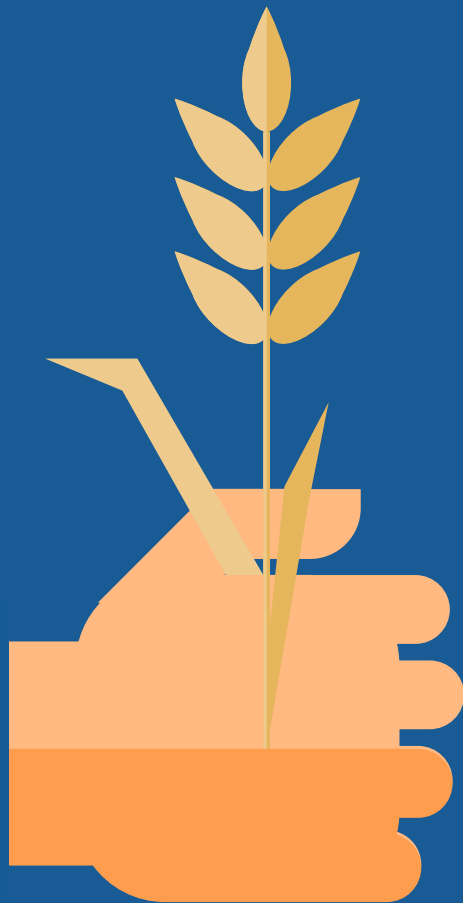

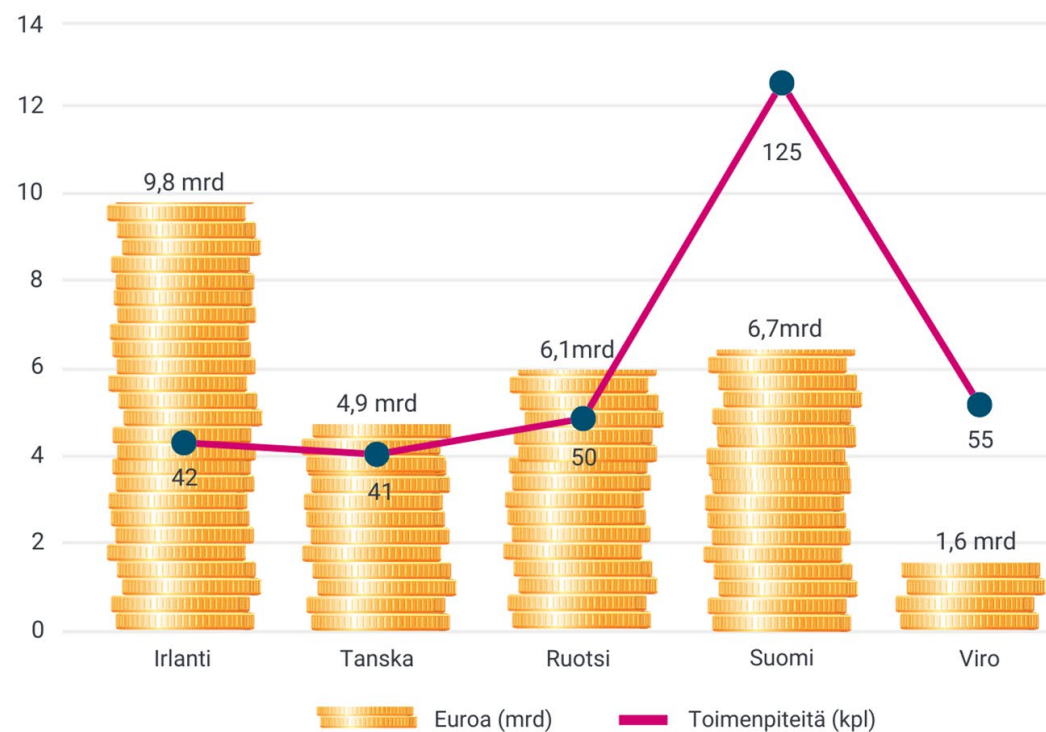

Valvonnan terveiset, maatilojen tukikoulutus ja tulevaisuusinfo

Anne Koskinen, Nivala 15.4.2025

Miksi viljelijät ja hallinto kokevat tukijärjestelmämme monimutkaiseksi?

EU:n maatalous- ja maaseuturahoitus sekä maakohtaiset toimenpiteet 2023-2027

LÄHTEET: Toimenpiteiden määrät: Maakohtaiset CAP-suunnitelmat, luku 5
Rahoituksen määrät: CAP-strategic plans at a glance, luku 4 Financial Annex

Korvauskelpoisuuden jako 2025

- Ruokavirasto myöntää vuonna 2025 korvauskelpoisuuden tietyille peltolohkoille ilman eri hakemusta.
- Korvauskelpoisuutta myönnetään ELY-keskuskohtaisesti tukihakemuksilta poistunutta korvauskelpoista alaa vastaavalle pinta-alalle.
- Myöntämisessä etusijalla ovat pisimpään ilman korvauskelpoisuutta tukihakemuksella ilmoitetut peruslohkot.
- Jos peruslohkollesi on lisätty korvauskelpoisuus, kunta on ollut sinuun yhteydessä ja päivitettyt korvauskelpoisuudet näkyvät tukihaun auetessa.
- Myöntämisen edellytykset:
 - Peruslohko on maankäyttölajiltaan peltoa.
 - Peruslohko on ilmoitettu tukihakemuksella vuonna 2024, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä.
 - Peruslohkoa ei koske ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta vuonna 2025.

Korvauskelpoisuuden jako 2025

Alue	Vuodet	Jaettava	Lohkoja kpl
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	19	679,87	290
Etelä-Savon ELY-keskus	17	408,20	208
Hämeen ELY-keskus	17	251,48	182
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	19	133,84	115
Kainuun ELY-keskus	20	77,87	27
Keski-Suomen ELY-keskus	18	274,95	200
Lapin ELY-keskus	20	114,25	77
Pirkanmaan ELY-keskus	20	114,05	116
Pohjanmaan ELY-keskus		0,00	0
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	19	374,58	104
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	20	704,88	204
Pohjois-Savon ELY-keskus	20	251,68	91
Satakunnan ELY-keskus	18	321,27	260
Uudenmaan ELY-keskus	16	304,64	239
Varsinais-Suomen ELY-keskus	19	424,89	265
		4436,45	2378

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Tukiehtojen tarkastustavat

Ehtojen tarkistus perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- 1) **Tukilaskenta tarkistaa** kaikki sellaiset ehdot, jotka on mahdollista tarkistaa tietojärjestelmään pohjautuvien tiedojen automaattisesti.
- 2) **Hallinnollisesti tarkistetaan** kaikki ne ehdot, mitä tukilaskenta ei voi tarkistaa, mutta viranomainen voi tehdä tarkistuksen työpöytätyönä käymättä paikan päällä maatilalla.
- 3) **Satelliittiseurannan avulla tarkistetaan** kasvien tunnistamiseen, niittoon ja sadonkorjuuseen liittyvät ehdot, mitkä satelliitin avulla on mahdollista tarkistaa. Satelliittiseuranta on tekoälyyn perustuva järjestelmä, joka kehittyy jatkuvasti.
- 4) **Paikan päällä tarkistetaan** kaikki ne ehdot, mitä ei tarkasteta tukilaskennassa tai hallinnollisesti.

Peltotukien valvonta 1/2

- Valvonta on edellytys sekä kansallisten että EU-tukien maksamiselle. Sillä pyritään takaamaan myös viljelijöiden oikeusturva ja tasapuolinen kohtelu hallinnossa.
- Tukia hakeneista tiloista valvotaan noin 2 % (sisältää 1 % ehdollisuuden valvontaa).
 - Otantaan valitaan tiloja satunnaisesti 20-50 % (ehdollisuus 20-40 %) valvottavista tiloista ja loput valitaan painotetulla otannalla.
 - Valvottavien tilojen määrä jakautuu tasaisesti koko maahan.
- ELY-keskus voi otantavalvonnan lisäksi ottaa tiloja tai lohkoja ns. oman otannan valvontaan.
- Valvonta koostuu paikalla tehtävästä valvonnasta sekä talviaikaisesta asiakirjavalvonnasta.
- Lisäksi tehdään peltolohkorekisterin ristiintarkastuksia keväisin ja syksyisin.

Peltotukien valvonta 2/2

- Ei muutosmahdollisuutta: valvonnasta ilmoittaminen lukitsee tuenhakijan muutosmahdollisuuden Vipussa.
- Valvonnassa valvotaan kaikki tuenhakijan hakemat tuet ja lohkot.
 - Jos tila on ehdollisuuden valvonnassa, valvotaan kaikki ehdollisuuden vaatimukset, jotka koskevat tilaa (ns. ”peltoehdollisuus” tai kasvitilojen rehu- ja elintarvikehygieniä).
- Valvonnassa tarkastetaan:
 - Lohkon pinta-alan oikeellisuus ja se, onko lohko maatalousmaata
 - Maataloustoiminnan vaatimukset
 - Tukiehtojen noudattaminen (+ehdollisuus).
- Ehdollisuuden valvonta kohdistuu yli 10 ha tiloihin, mutta jos jokin ehdollisuuden vaatimus on tuen vähimmäisvaatimuksena, valvotaan nämä vaatimukset myös pienemmiltä tiloilta.

Satelliittiseurannan Laadunarviointien perusteet

- Laadunarviointi koskee kaikkia EU:n rahoittamia pinta-alatukia.
- Laadunarvioinnin tarkoitus on varmistaa, että
 - tuet maksetaan oikein
 - tulokset raportoidaan komissiolle oikein.
- Tulosten perusteella on tehtävä korjaavia toimenpiteitä, jos
 - Pinta-alaero on yli 2 %
- Todentamisviranomaisen seuraava onko laadunarvioinnit on tehty oikein
 - Jos virheitä havaitaan liikaa → Riski rahoitusoikaisulle.
- Otantaan ei ole jäsenmaissa juurikaan vaikutusmahdollisuuksia, komissio painottaa otannoissa peltotiheitä alueita.

Laadunarvioinnin ero perinteiseen peltovalvontaan

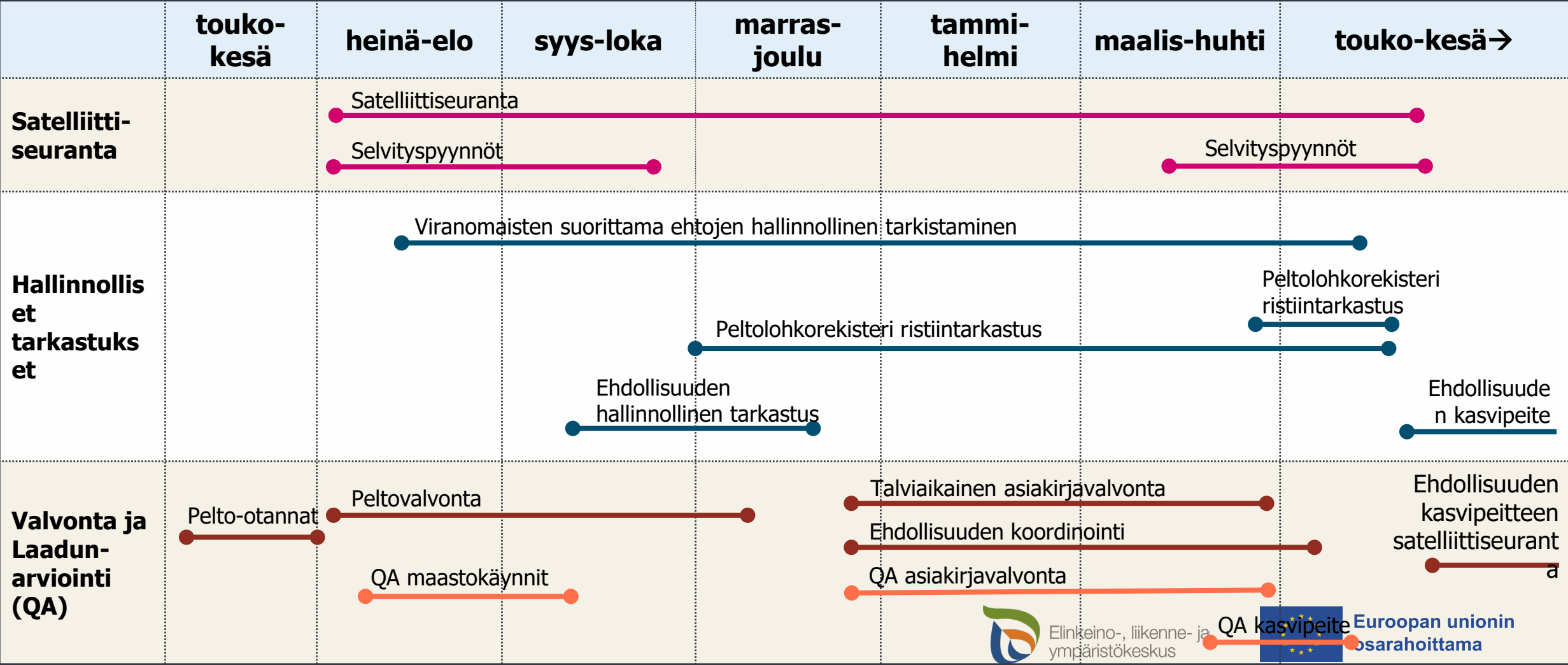
- Tilan kaikkia lohkoja ei tarkasteta.
- Tarkastetaan otantalohkoilta myös kunnassa käsiteltävät ehdot:
 - Lohkon hallinta
 - Ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen vaatimukset
 - Maaperäseurannasta
 - Orgaanisista ravinteista
 - Täsmäviljelymenetelmistä
 - Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovelluksista.
- Pinta-alan osalta hakemusta voi muuttaa.
- Satelliitilla seurattavien ehtojen osalta hakemusta voi muuttaa
 - Muiden ehtojen osalta ei muutos- eikä perumismahdollisuutta
 - laiminlyönnistä tulee seuraamus.

Peltotukien tarkastamisen prosessi

Peltotuki en haku Muutosaika

Syysilmoitus Muutosaika

Pohjois-Pohjanmaalla valvonnoissa havaittua

Valvonnan havaintoja maastokäynneiltä

- **Maatalousmaa**

- Lohkolla on tehtynä normaalit maataloustoiminnan edellyttämät **peruskunnostustoimenpiteet** ja **lohkolta voidaan saada markkinakelpoista satoa.**
- Ojitus on riittävä siten, että viljelytoimet pystytään tekemään viljelyn kasvin edellyttämällä tavalla.
- Peruskalkitus on tehty ja happamuus on oikealla tasolla viljellyille kasveille.
- Maaperä soveltuu valittujen kasvien viljelyyn.
- Maatalousmaa on pidettävä avoimena ja sillä on toteutettava vuosittain maataloustoimintaa.
 - Ei saa päästää vesakoitumaan tai sammaloitumaan eikä saa olla metsänpohjan kasveja.
- Vaatimukset koskevat kaikkea maatalousmaata - myös raivioita!
- Viranomainen poistaa korvauskelpoisuuden peruslohkolta, jos ala todetaan viljelemättömäksi paikan päällä tehtävässä valvonnassa.

Viljelemättömäksi todettuja raivioita

Laidun

Riista

Viljelemättömäksi todettuja raivioita

Rehunurmi

Riista

Hyväksyttyjä raivioita

Riista

Nurmi

Valvonnan havaintoja maastokäynneiltä

- **Maataloustoiminta**

- Pellolla on kasvatettava pääasiassa viljelykasveja, joita kylvetään, lannoitetaan ja hoidetaan vuosittain, tavoitteena **markkinakelpoisen sadon tuottaminen**.
- Monivuotisten nurmien kasvusto on uusittava tarvittaessa, jotta viljelty nurmikasvit säilyvät valtalajeina ja pellon sadontuottokyky säilyy.
- Pellon on oltava mukana tilan viljelykierrossa.
- Seuraamus 50 tai 100% lohkon tukeen, mikäli markkinakelpoisen sadon tuottamisessa todetaan puutteita
- Luonnonhoitonurmien ja viherkesantojen kasvustossa yli 50% nurmi- ja heinäkasveja.
- Monimuotoisuuskasveilla peittävä kasvusto.
- 31.12.2022 jälkeen raivatuilla lohkoilla pysyvän nurmikasvuston vaatimus.
 - Näillä raivioilla nurmea ei saa perustaa suojaviljaan.

Markkinakelpoisen sadon tukiehtopuute -> 100 % seuraamus

Viljelemättömäksi todettuja luonnonhoitonurmia

Monimuotoisuuskasveilla peittävä kasvusto – tukiehto ei täyty

Riista

Riista

Hyväksyttyjä monimuotoisuuskasvustoja

Riista

Riista

Muista jättää kolmen metrin suojakaista vesistön varteen!

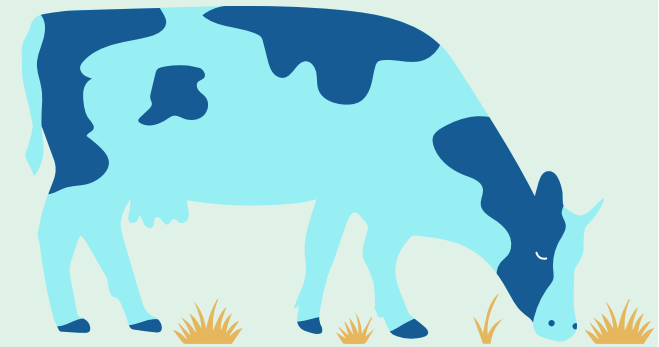

Asiakirjavalvontojen havainnot

- Lohkokorteilta usein unohtuvat:
 - Kasvinsuojeluaineiden käytön syyt = havaitut rikkakasvit, taudit ja tuholaiset
 - Monimuotoisuuskasvien ja viherlannoitusnurmien siemenseokset
 - Kerääjäkasvien kylvömäärät
 - Valumavesien hallinnan muistiinpanot
- Yksittäinenkin puute lohkokortissa voi viedä koko lohkon ympäristökorvauksen.
- Viljavuustutkimukset
 - Ympäristökorvaus:
 - Korvauskelpoisista lohkoista oltava lannoitushetkellä voimassa oleva viljavuustutkimus
 - Uusista hallintaan tulleista lohkoista sitoumusvuoden loppuun mennessä
 - Ehdollisuus: lohkon maalajin ja viljavuusluokan tulee olla kuitenkin selvillä ennen lannoitusta kaikilta lohkoilta (myös uusilta hallintaan tulleista)
- Teetä lanta-analyysi viiden vuoden välein
- Opas kirjaamisvaatimuksista [Ruokavirasto](#)
- Mikäli neuvoja huolehtii tilan viljelynsuunnittelusta, valtakirja neuvojalta helpottaa asiakirjavalvontaa.

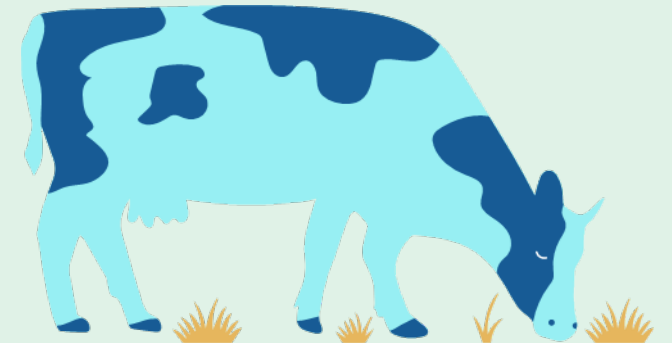
Eläinvalvonnan terveiset

- Eläintukia hakeneista tiloista valvotaan vähintään viisi prosenttia.
- Ilmoitukset rekistereihin
 - Virheelliset/puuttuvat päivämäärät tulevat ristiintarkastuksilla esille -> tukileikkauksia
 - Myöhässä tehdyt rekisteri-ilmoitukset -> automaattisesti tukileikkauksia
- Eläinten hyvinvointikorvauksen pinta-alat tulee pääsääntöisesti löytyä rakennusten sisältä ja täyttyä **myös laidunkauden aikana.**
- Korvamerkit: jos vain toisella hyväksytyllä tunnistimella merkittyjä eläimiä on yli 20 % tuenhakijan kaikista eläimistä, kaikki yhdellä hyväksytyllä merkillä merkityt tukikelpoiset eläimet hylätään.

Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonta

- Tunnistamisen ja rekisteröinnin säädökset koskevat kaikkia eläintenpitäjiä, vaikka ei hakisikaan maataloustukia eläimistä. Myös näitä tiloja valvotaan.
- Tarkista eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tiedot:
 - <https://epr.ruokavirasto.fi/>
 - Eläintenpito: toimintamuodot, eläinlajit
 - Pitopaikan tiedot: Maksimikapasiteetti, yhteyshenkilön tiedot, pitopaikan sijainti

Valtion aluehallinnon uudistus etenee

- Uudet Elinvoimakeskukset aloittavat 1.1.2026
- Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY:t muodostavat yhdessä Pohjois-Suomen Elinvoimakeskuksen
 - Maaseutuun ja maatalouteen liittyvät tehtävät (myös valvonta) siirtyvät elinvoimakeskuksiin
 - Osa ELY:jen nykyisistä tehtävistä siirtyy uuteen Lupa- ja valvontavirastoon sekä muihin virastoihin
- Elinvoimakeskuskusten tehtävänä on huolehtia alueiden kehittämisestä ja rahoituksesta
- Elinvoimakeskukset hoitavat jatkossa elinkeinoihin, työllisyyteen, maatalouteen, liikenteeseen, alueiden käytön edistämiseen, vesitalouteen, luonnon monimuotoisuuden suojelun ja vesien hyvän tilan edistämiseen sekä kalatalouteen liittyviä tehtäviä alueillaan.
- Toimipisteet jatkossa Oulussa ja Kajaanissa

Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksen yhteiset viestintäkanavat

- [Maaseutu.fi, Pohjois-Pohjanmaa –aluesivu](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maatalous, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#) maatalousyrittäjille ja maatalouden kehittäjille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –Instagram-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –YouTube-kanava](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maaseutuverkosto-sivu](#) kaikille maaseudulla toimiville (ml. maatalousyrittäjät)

Kiitos!

Valvontaryhmän päällikkö:

anne.koskinen@ely-keskus.fi 0295 016 535

Peltovalvonta ja asiakirjavalvonnat:

saara.rautiola@ely-keskus.fi 0295 038 017

Eläinvalvonta:

paivi.salonen@ely-keskus.fi 0295 038 130

Elintarvikeketjun valvonta ja kasvinterveys:

eija.tiiliharju@ely-keskus.fi 0295 038 140

